

Opgave 8. Bewijs met natuurlijke deductie:

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \vdash ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

Laat ook zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \models ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

Bewijs met inductie dat

$$\vdash (A \rightarrow (B_0 \wedge \dots \wedge B_n)) \rightarrow ((A \rightarrow B_0) \wedge \dots \wedge (A \rightarrow B_n)).$$

Om te laten zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \vdash ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

moeten we dus een bewijs geven in natuurlijke deductie waar we $(A \rightarrow (B \wedge C))$ als aanname mogen gebruiken. Het volgende bewijs volstaat:

$$\frac{\frac{\frac{A \rightarrow (B \wedge C)}{B \wedge C} [A]_1 \rightarrow E \quad \frac{A \rightarrow (B \wedge C)}{B \wedge C} [A]_2 \rightarrow E}{\frac{B \wedge C}{B} \wedge E_l \quad \frac{B \wedge C}{C} \wedge E_r}{\frac{A \rightarrow B}{A \rightarrow B} \rightarrow I_1 \quad \frac{A \rightarrow C}{A \rightarrow C} \rightarrow I_2} \wedge I}{(A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)} \wedge I$$

Als we nu willen laten zien dat

$$(A \rightarrow (B \wedge C)) \models ((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)).$$

moeten we dus heel precies de definitie van $\Gamma \models \varphi$ nagaan. Dit is definitie 1.2.4 uit Logic and Structure. Neem dus een valuatie v zo dat $v(A \rightarrow (B \wedge C)) = 1$. We willen nu aantonen dat $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$. Omdat $v(A \rightarrow (B \wedge C)) = 1$ en wegens de definitie van valuatie (definitie 1.2.1.) hebben we dus dat ofwel $v(A) = 0$ ofwel $v(B \wedge C) = 1$ (of allebei). Wederom wegens de definitie van valuatie's hebben we dus dat ofwel $v(A) = 0$ ofwel ($v(B) = 1$ en $v(C) = 1$). We gaan de beide mogelijkheden na.

$$v(A) = 0$$

In het geval dat $v(A) = 0$ hebben we dus (wederom wegens de definitie van valuatie's) dat $v(A \rightarrow B) = 1$ en $v(A \rightarrow C) = 1$. Nog een keer de definitie van valuatie toepassen levert $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$.

$$v(B) = 1 \text{ en } v(C) = 1$$

Omdat $v(B) = 1$ hebben we dus wegens de definitie van valuatie's dat $v(A \rightarrow B) = 1$. Omdat $v(C) = 1$ hebben we dus wegens de definitie van valuatie's dat $v(A \rightarrow C) = 1$. Nog een keer de definitie van valuatie toepassen levert $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$.

In beide gevallen kunnen we $v((A \rightarrow B) \wedge (A \rightarrow C)) = 1$ concluderen dus zijn we klaar. (Merk overigens op dat redeneren met disjunctie in de meta-logica precies zo geschiedt als in het formele systeem!)

We komen nu toe aan het inductief bewijs en gaan dus met onze mantra aan de slag.

Te Bewijzen:

$$\forall n \in N \vdash (A \rightarrow (B_0 \wedge \dots \wedge B_n)) \rightarrow ((A \rightarrow B_0) \wedge \dots \wedge (A \rightarrow B_n)).$$

Bewijs: Met moderne notatie kunnen we dus de te bewijzen stelling als volgt formuleren:

$$\forall n \in N \quad \vdash (A \rightarrow \prod_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\prod_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$$

Het bewijs gaat met inductie naar n .

- Basis: Als $n = 0$ moeten we laten zien dat $\vdash (A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)$. Het volgende bewijs volstaat:

$$\frac{[(A \rightarrow B_0)]_1}{(A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_1.$$

Merk overigens op dat dit sneller is dan het volgende bewijs:

$$\frac{\frac{\frac{[A \rightarrow B_0]_1 \quad [A]_2}{B_0} \rightarrow E}{(A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_2}{(A \rightarrow B_0) \rightarrow (A \rightarrow B_0)} \rightarrow I_1.$$

- Inductie: We moeten nu dus laten zien dat $\vdash (A \rightarrow \prod_{i=0}^{n+1} B_i) \rightarrow (\prod_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))$ uitgaande van het "feit" dat $\vdash (A \rightarrow \prod_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\prod_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$. Het volgende bewijs volstaat:

$$\frac{\frac{\frac{[A \rightarrow \prod_{i=0}^{n+1} B_i]_1 \quad [A]_2}{\prod_{i=0}^{n+1} B_i} \rightarrow E}{\frac{\prod_{i=0}^{n+1} B_i}{\prod_{i=0}^n B_i} \wedge E_l} \rightarrow I_2}{\frac{\frac{\frac{D}{(A \rightarrow \prod_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\prod_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))} \text{I.H.}}{(\prod_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))} \rightarrow E}{(\prod_{i=0}^{n+1} (A \rightarrow B_i))} \wedge I}} \rightarrow I_1$$

Het bewijs $\frac{D}{(A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))}$ I.H. hebben wij vanwege
het "feit" dat
 $\vdash (A \rightarrow \bigwedge_{i=0}^n B_i) \rightarrow (\bigwedge_{i=0}^n (A \rightarrow B_i))$. Q.E.D.